

Vážení vlastníci a nájemci pozemků,

dovolujeme si vás touto cestou informovat, že v průběhu července až října bude na Zbizožském potoce v úseku od obce Přisednice po soutok s Berouňkou a na potoce Koželužka od Drahoňova Újezda po soutok se Zbizožským potokem, včetně mlýnských náhonů, probíhat **likvidace netýkavky žláznaté** (*Impatiens glandulifera*) v gesci Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko.

Co je ta netýkavka žláznatá vlastně zač a proč se jí chceme zbavit....

Jedná se o nepůvodní druh z oblasti západního Himaláje. Do Evropy byla dovezena jako okrasná rostlina, později využívána i jako nektarodárná rostlina pro včely. Často se stává, že dovezené či neúmyslně zavlečené druhy, ač často krásné, udělají v nové domovině více škody než užitku, většinou „převálcují“ druhy původní. A v případě netýkavky žláznaté tomu tak bohužel je.

Najdeme ji zejména podél vodních toků, ale třeba i na rumišťích. Patří mezi invazivní druhy. Tam, kde má prostor, vytváří souvislé porosty. Jde o rostlinu mohutného vzrůstu, je konkurenčně velmi úspěšná a vytlačuje naše původní druhy rostlin. Netýkavky vydávají výraznou sladkou vůni, jejich nektar je atraktivnější pro hmyz, který pak raději opyluje tuto rostlinu než naše původní druhy. Naším druhům se pak výrazně snižuje produkce semen. Zralé tobolečky netýkavek pukají a dokáží vystřelit semena na velkou vzdálenost (až několik metrů). Druh se tak velmi rychle rozšiřuje nejen vodou, ale i dále po souši. Navíc dokáže netýkavka zakořenit i z kolének, jakmile se dotýká země (např. když leží slehnutá na zemi po velké vodě).

Na Zbizožském potoce a Koželužce roste ve zvláště chráněné části přírody, kde stojíme o zachování přírodních společenstev. V této oblasti je možná důsledná likvidace od počátku výskytu až po ústí do řeky Berouňky.

Jak likvidace netýkavky probíhá?

Rostliny se vytrhávají ručně a nechávají se na hromadách mimo obdělávané pozemky k zetlení, tak, aby se nedotýkaly země (rostlina je schopna zakořenit v místě „kolének“). Pokud jsou již rostliny plně nakvetlé nebo mají dokonce tobolky, je nutno květenství opatrně odstranit, odnést z lokality a spálit, aby nedošlo k šíření na místě, kde jsou semena vyhozena. Je to práce na několik let, v půdě je zásoba semen a také se stane, že dojde k přehlédnutí rostlin. Je třeba ji likvidovat od místa zdroje, jinak její likvidace nemá význam. Proto se například nelikviduje kolem velkých řek.

Tento způsob je osvědčený, vyžaduje však velkou důslednost. Je to práce nelehká, ba přímo nesnadná zhotovitel nachodí kilometry v rybářských „broďácích“, protože chodí i potokem, leze po březích nahoru a dolů, sebou nosí pytel/tašku, do které odkládá květenství s tobolkami. To vše za doprovodu bodavého hmyzu a leckde i kopřiv.

Jak můžete pomoci?

Nechejte dělat zhotovitele jejich práci. Prosíme tímto vlastníky a nájemce pozemků, aby byli k probíhajícímu pracem a zhotovitelům shovívaví. Rostliny na některých místech zasahují i dále do travních porostů, někdy není koryto potoka průchodné a zhotovitelé musí projít po okolních pozemcích. Rostliny je třeba vytrhat i na mlýnských náhonech, je třeba obejít i přilehlé vodní plochy. Je důležité brát v potaz, že každá rostlina, která zůstane, vyprodukuje další semena.

Děkujeme vám za spolupráci. V případě dotazů se můžete ozvat na email jana.dandova@nature.cz či na číslo 730 573 476.